

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
Протокол від «__» _____ 2017 р. № __
Голова Вченої ради
_____ І.Є. Цепенда

ОСВІТЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація	Міжнародні відносини

ВНЕСЕНО

Кафедра міжнародних відносин
Протокол від «__» _____ 2017 № __
Завідувач кафедри Гурак І.Ф.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету Історії,
політології і міжнародних відносин
Протокол від «__» _____ 2017 № __
Голова вченої ради Кугутяк М.В.

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «__» _____ 2017 № __

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «__» _____ 2017 р.

Навчально-методичний відділ
Начальник Запухляк Р.І

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)
д.політ.н., проф. Цепенда І.Є.

Члени групи:
д.політ.н., проф. Нагорняк М.М.
к.політ.н., доц. Макарук І.В.

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО

проектною групою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

2. ЗАТВЕРДЖЕНО

ухвалою вченої ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від «___» _____ 2017 р., протокол № ___

3. ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від «___» _____ 2017 р.

4. РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Цепенда І.Є. – доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних відносин – керівник проектної групи (освітньої програми).

Нагорняк М.М. – доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних відносин.

Макарук І.В. – кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин.

**Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра
за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні
студії»**

Бакалавр з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій	
Обов'язковий блок	
<i>Тип диплома та обсяг програми</i>	Одиничний ступінь, 240 кредитів ЄКТС за 3 роки 10 місяців навчання
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
<i>Рівень програми</i>	FQ-EHEA – другий цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми: підготовка висококваліфікованих фахівців, що володіють знаннями, уміннями та навиками з історії, теорії і практики міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародної безпеки, міжнародних комунікацій, розвитку міжнародних регіонів, теорії і практики перекладу; здатні адаптуватися до нових професій, видів і форм зайнятості зможуть застосовувати їх у практичній площині в сферах зовнішньої політики, міжнародного співробітництва, перекладу
B	Характеристика програми
Назва галузі знань та спеціальності	Міжнародні відносини Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Фокус програми	Загальна. Акцент робиться на здобутті знань, умінь і навичок у сфері міжнародних відносин і перекладу. Особливий акцент в програмі робиться на вивченні сучасних міжнародних процесів в країнах Східної та Центральної Європи або дисциплінах, пов'язаних із європеїстикою
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Особливості програми	Програма відкриває широкі можливості для підготовки висококваліфікованих фахівців з міжнародних відносин з широким практичним інструментарієм, в тому числі зі знанням двох іноземних мов
C	Складові професійної компетентності
	C1. Знання про природу, динаміку, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин
	C2. Здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному
	C3. Знання про стан досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях
	C4. Знання про природу, джерела та інститути зовнішньої політики держави
	C5. Здатність самостійно досліджувати проблеми міжнародних відносин, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень
	C6. Розуміння основ сучасного міжнародного права та його впливу на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав
	C7. Розуміння основ сучасної світової економічної системи та структури міжнародних економічних відносин, та їх впливу на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав
	C8. Знання засад дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу

	та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами)
	C9. Розуміння міжнародних інтеграційних процесів, головню на Європейському континенті, та місця в них України
	C10. Знання та розуміння національних інтересів України на міжнародній арені
	C11. Розуміння характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав
	C12. Знання природи та еволюції міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними
	C13. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами)
	C14. Знання про міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини
D	Результати навчання
1	Уміння аналізувати і систематизувати матеріали з історії України, зіставляти історичне минуле України і Європи, зіставляти минуле із сьогоденням (C1, C4, C9, C12)
2	Здатність характеризувати історичні типи міжнародної системи, аналізувати специфіку становлення сучасної системи міжнародних відносин та визначати місце в ній України, оперувати набутими фактами та поняттями для підтвердження основних теоретичних узагальнень з міжнародної проблематики (C1, C2, C3, C4, C12)
3	Вміння простежувати логіку розвитку системи міжнародних відносин, визначати закономірності розвитку міжнародних відносин, основні напрямки зовнішньої політики провідних держав, тенденції її закономірності розвитку міжнародних відносин (C1, C3, C9, C12)
4	Здатність аналізувати основні положення країнознавчої теорії, проводити комплексну країнознавчу характеристику території, розробляти аналітичні моделі країнознавчих процесів і явищ (C4, C11)
5	Вміння орієнтуватися в основних положеннях базових міжнародно-правових джерел, що регулюють зовнішні зносини та дипломатичну діяльність, застосовувати техніку ведення дипломатичних переговорів, готувати документи дипломатичного листування (C4, C8)
6	Здатність застосовувати граматичні структури при використанні англійської мови, правильно читати та перекладати тексти, що пов'язані з щоденним життям, а також фахову літературу, правильно писати слова та вирази і застосовувати їх при написанні письмових робіт англійською мовою (C8, C13)
7	Здатність сприймати, відтворювати й редагувати тексти офіційно-ділового та наукового стилів, правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів, влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності (C8, C13)
8	Вміння правильно оформляти курсові, магістерську роботу у відповідності з державними стандартами і встановленими вимогами, працювати з різноплановими науковими, аналітичними та іншими матеріалами, самостійно аналізувати та узагальнювати матеріали, робити науково обґрунтовані та логічно виважені висновки (C1, C5)
9	Здатність аналізувати основоположні документи, що справили помітний вплив на формування стосунків між державами впродовж XX – початку XXI ст., визначати основні етапи розвитку міжнародних відносин впродовж останнього століття (C1, C3,

	C9, C11, C12, C14)		
10	Вміння аналізувати та застосовувати методи теоретичних досліджень міжнародних відносин; характеризувати основні парадигми і школи в теорії міжнародних відносин, їх концептуальні і методологічні особливості (C1, C4, C5)		
11	Здатність аналізувати історичні типи філософії, характеризувати основні парадигми філософствування, основні галузі філософського знання (C1, C6, C10)		
12	Вміння аналізувати джерела з історії міжнародних відносин, застосовувати на практиці методи наукових досліджень у сфері міжнародних відносин, робити обґрунтовані, логічні висновки та узагальнення (C1, C5)		
13	Здатність оцінювати ступінь впливу на формування української культури різних історичних періодів суспільних, політичних, ідеологічних, правових, психологічних, економічних факторів; порівнювати прояви української культури з іншими культурними регіонами світу, знаходити спільні та відмінні риси (C1, C11)		
14	Вміння визначати ключові пріоритети, виклики та загрози для України на міжнародній арені у двосторонніх відносинах і багатосторонньому форматі, аналізувати концептуальні засади української зовнішньої політики (C1, C2, C9, C10)		
15	Здатність виконувати перекладацьку роботу в межах своїх компетенцій, вести діалог, листування, переговори іноземною мовою в межах поставлених задач; робити бібліографічні та інформаційні огляди, анотувати і реферувати наукову літературу іноземною мовою (C8, C13)		
16	Вміння чітко, логічно, детально висловлюватись на складні теми, демонструючи свідоме володіння граматичними структурами, конекторами та зв'язними програмами висловлювання; враховувати критерії чіткої, природної вимови та інтонації, варіювання інтонації і правильного вживання фразового наголосу для вираження найтонших відтінків значення (C8, C13)		
17	Здатність аналізувати причини міжнародних конфліктів, визначати особливості конкретних регіональних конфліктів, оцінювати ризики та загрози, пов'язані з конкретною конфліктною ситуацією (C1, C2, C6)		
18	Вміння застосовувати здобуті професійні уміння і навички на практиці; здійснювати професійно-фахові дослідження, організовувати та керувати ними (C3, C4, C5)		
19	Здатність моделювати схеми проведення різного роду протокольних заходів, оформляти зразки документів, пов'язані з дипломатичною діяльністю: візитні картки, запрошення на дипломатичні прийоми і відповіді на них; розробляти програми візитів іноземних партнерів (C8, C13)		
20	Вміння розуміти значення політичних процесів, що розгортаються у сфері міжнародних відносин, аналізувати особливості політичної структури світу, знаходити адекватні засоби для вирішення сучасних проблем у світовій політиці, визначити місце і роль України у світовій політиці і в міжнародному співтоваристві, міжнародно-політичній обстановці (C3, C4, C11, C12, C14)		
21	Здатність аналізувати стратегії, концепції зовнішньополітичної діяльності країн Північної Америки, характеризувати специфіку і основні інструменти зовнішньої політики держав регіону (C1, C7, C11, C12, C14)		
22	Вміння працювати із художніми, публіцистичними, науковими та науково-технічними текстами, аналізувати та опрацьовувати різножанрові тексти, критично інтерпретувати усі форми писемного і усного мовлення (C8, 13)		
E	Перелік навчальних дисциплін та їх анотація		
Цикл загальної підготовки		Кредити ЄКТС	Семестр
Обов'язкові дисципліни			
O1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	3
O2	Історія України	3	1
O3	Історія української культури	3	5
O4	Філософія	3	4

O5	Фізична культура		1, 2, 3, 4
Вибіркові дисципліни			
B1	Безпека життєдіяльності і цивільний захист	3	1
B2	Міжнародне публічне право	3	4
B3	Міжнародні економічні відносини	3	4
B4	Міжнародний захист прав людини	3	3
B5	Критичне мислення	3	3
B6	Політична історія світу	3	3
B7	Логіка	3	3
B8	Політична географія	3	6
B9	Психологія	3	6
B10	Історія політичних вчень	3	6
B11	Міжнародне приватне право	3	6
B12	Внутрішньополітичний розвиток країн світу	3	8
B13	Етнополітологія	3	8
B14	Етнологія	3	8
B15	Соціологія	3	8
B16	Інтеграційні процеси і міждержавне суперництво в АТР	3	8
Цикл професійної підготовки			
Обов'язкові дисципліни			
O6	Вступ до спеціальності (міжнародні відносини)	6	1
O7	Основи наукових досліджень	3	3
O8	Історія міжнародних відносин	6	1, 2
O9	Країнознавство	9	1, 2
O10	Міжнародні відносини і світова політика	3	3
O11	Теорія міжнародних відносин	6	4
O12	Зовнішня політика України	3	5
O13	Дипломатична та консульська служба	3	2
O14	Дипломатичний протокол та етикет	3	7
O15	Іноземна мова	33	1, 2, 3, 4,
O16	Іноземна мова спеціальності	15	5, 6, 7
O17	Теорія і практики перекладу	15	5, 6, 7, 8
O18	Міжнародні конфлікти	3	6
O19	Основи та сучасні тенденції світової політики	3	7
O20	Зовнішня політика країн Північної Америки	3	7
O21	Курсова робота	3	4,6,7
O22	Виробнича практика	6	6
O23	Виробнича (перекладацька) практика	6	8
O24	Підготовка бакалаврської роботи	3	8
O25	Атестація	3	8
Вибіркові дисципліни			
B16	Друга іноземна мова (іспанська/німецька/французька/польська)	30	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
B17	Переговорний процес у міжнародній практиці	3	2
B18	Міжнародні організації	3	2
B19	Міжнародна інформація	3	3
B20	Основи геополітики та теорії цивілізації	3	5
B21	Зовнішня політика країн Азії, Африки та Північної Америки	3	6
B22	Політологія	3	6

B23	Інтеграційні та дезінтеграційні процеси в Європі/Зовнішня політика країн ЦСЄ та ПСЄ	6	5
B24	ЄС в міжнародних відносинах/ Зовнішня політика країн ЦСЄ та ПСЄ	6	6
B25	Право ЄС/Трансформаційні процеси на пострадянському просторі та в країнах ЦСЄ в постбіполярний період	6	7
B26	Зовнішня політика країн Західної Європи/Зовнішня політика країн СНД	6	8
F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)		
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)		
G	Форми організації та технології навчання		
	- організаційні форми: <i>колективне та інтегративне навчання тощо</i> - технології навчання: <i>пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та комплексне навчання, технологія співпраці) тощо</i>		
H	Форми та методи оцінювання результатів навчання		
	- види контролю: <i>поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль;</i> - форми контролю: <i>усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних науково-дослідних робіт. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів). Підсумкова атестація відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та здачі комплексного іспиту. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до положення про екзаменаційну комісію, затвердженого вченою радою вищого навчального закладу (наукової установи);</i> - оцінювання навчальних досягнень здійснюється за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «незараховано»). Деталізовану шкалу та критерії оцінювання подано у додатку В		

	РЕКОМЕНДОВАНИЙ БЛОК
I	Вимоги до вступу та продовження навчання
	- заява на ім'я ректора університету; - атестат про середню освіту; - сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання: 1) українська мова і література; 2) історія України; 3) іноземна мова або географія; - медична довідка форма 086-У. Решта вимог визначається правилами прийому на освітньо-професійну програму бакалавра
	Вимоги до вступників: - високі навчальні досягнення; - інтерес до міжнародної політики; - бажання отримати високий рівень професійної підготовки;

	<ul style="list-style-type: none"> - готовність отримати знання та розвивати вміння, аналізувати політичні проблеми у галузі міжнародних відносин; - бажання бути успішним в умовах конкурентного середовища; - інтерес до кар'єри у сфері міжнародних відносин та споріднених галузях 	
J	Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)	
	Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів	
K	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу	
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій	
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги	
	Інформаційний пакет спеціальності: <ul style="list-style-type: none"> - бібліотека; - ознайомлення із правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; - інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломними роботами; - надання консультацій працівниками бібліотеки 	
	Навчальні ресурси: <ul style="list-style-type: none"> - довгострокові та короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; - продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; - доступ до електронних журналів; - доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; - доступ до навчального і матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу 	
	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій	
	Персональне консультування	
L	Працевлаштування та продовження освіти	
1	Працевлаштування	Особа, що отримала ступінь бакалавра з міжнародних відносин, може здійснювати професійну діяльність в сфері зовнішньої політики, міжнародного співробітництва та міжнародних відносин, обіймати первинні посади в органах державної влади різних рівнів, в міжнародних та недержавних організаціях, у комерційних структурах та науково-дослідницьких інституціях, здійснювати різнопланову перекладацьку діяльність
2	Продовження освіти	НРК – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 6 рівень

M	Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:		
- анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;		

- щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);
- періодичне оновлення освітньої програми;
- програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
- щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;
- періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти
- постійний моніторинг прогресу студентів у навчальній сфері;
- перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями;
- моніторинг статистики працевлаштування випускників

Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:

- комісія методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;
- постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти;
- галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду:

- відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками;
- оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами;
- вихідне анкетування щодо якості програми;
- неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами;
- участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу:

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів

Індикатори якості освітньої програми

- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою;
- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;

- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом;

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

- Закон України «Про вищу освіту» та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;
- міжнародні документи, освітні програми європейських університетів;
- стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері політики та міжнародних відносин
- Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації Академії педагогічних наук України / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. – 108 с.
- Концепція і стратегія розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Гарант освітньої програми

І.Є. Цепенда

Таблиця 1 – Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями)

	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9	O10	O11	O12	O13	O14	O15	O16	O17	O18	O19	O20	O21	O22	O23	O24	O25
D1		X	X					X				X													
D2		X				X	X	X			X	X							X		X			X	X
D3						X	X	X		X	X							X	X	X	X			X	X
D4									X		X									X					
D5													X	X								X			
D6															X	X	X						X		
D7	X												X	X	X	X	X					X	X		
D8							X														X			X	
D9		X					X	X		X		X						X			X			X	X
D10				X				X			X							X	X		X			X	X
D11				X																					
D12						X	X	X				X									X			X	X
D13			X																						
D14		X								X		X									X			X	X
D15													X	X	X	X	X					X	X		
D16	X														X	X	X						X		
D17								X	X	X								X	X		X				
D18						X	X				X										X			X	
D19													X	X								X			
D20		X					X			X	X								X		X			X	X
D21									X	X										X	X			X	X
D22															X		X				X		X	X	